

Kenmerken en toepassings- mogelijkheden gedragsmodel Balm

Marcel Balm van de Balm academie

i.s.m.

Duco Krikke van **DELI HOME**

NVVK Jubileumcongres

De meerwaarde van het gedragsmodel Balm voor doelgerichte gedragsbeïnvloeding (**sessie 1.10**)

8 november 2022

Leerdoelen. *Na deze presentatie:*

1. Hebben jullie meer inzicht in:

- Kenmerken model Balm
- Toepassingsmogelijkheden model

2. Staan jullie extra open voor:

- Zorgvuldig aansluiten bij de doelgroep / de ontvanger

Gedrag = alle waarneembare handelingen

Voordoen en nadoen. Bijvoorbeeld:

- rijden op heftruck
- PBM's dragen
- gemarkeerde looproute volgen
- bij inkoop aantoonbaar rekening houden met de AH-strategie

Gedragsinzichten vanuit gedragspsychologie:

Maar liefst **95% onbewust gedrag** en slechts **5% bewust gedrag**

Onbewust gedrag

- Autorijden op automatische piloot
- Ondoordacht vervelende opmerking maken
- Impulsief reageren bij kijken naar sportprogramma
- Reflexmatig bal vangen
- Intuïtief beslissing nemen
- Instinctief reageren in het verkeer

Bewust gedrag

- Bedachtzaam en bewust vertragen in het verkeer
- Bewust een verjaardagskaart sturen naar vriend/vriendin
- Bewust rustig reageren op verhaal van collega en bedachtzaam enkele vragen stellen

Gedragsverandering

- Gedrag vervangen door ander gedrag
- Stoppen met iets + beginnen met iets
- Waarneembaar / zichtbaar / tastbaar / aantoonbaar

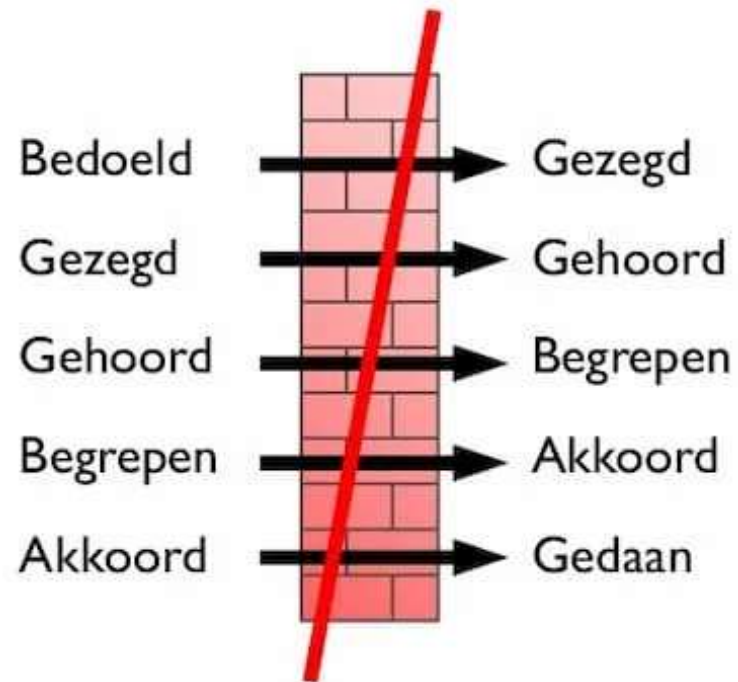
Bijvoorbeeld:

- Minder vaak te hardrijden → je houden aan maximum snelheid
- Stoppen met vooruit parkeren auto → voortaan achteruit parkeren
- Stoppen met negeren AH-strategie → beginnen met respecteren AH-strategie

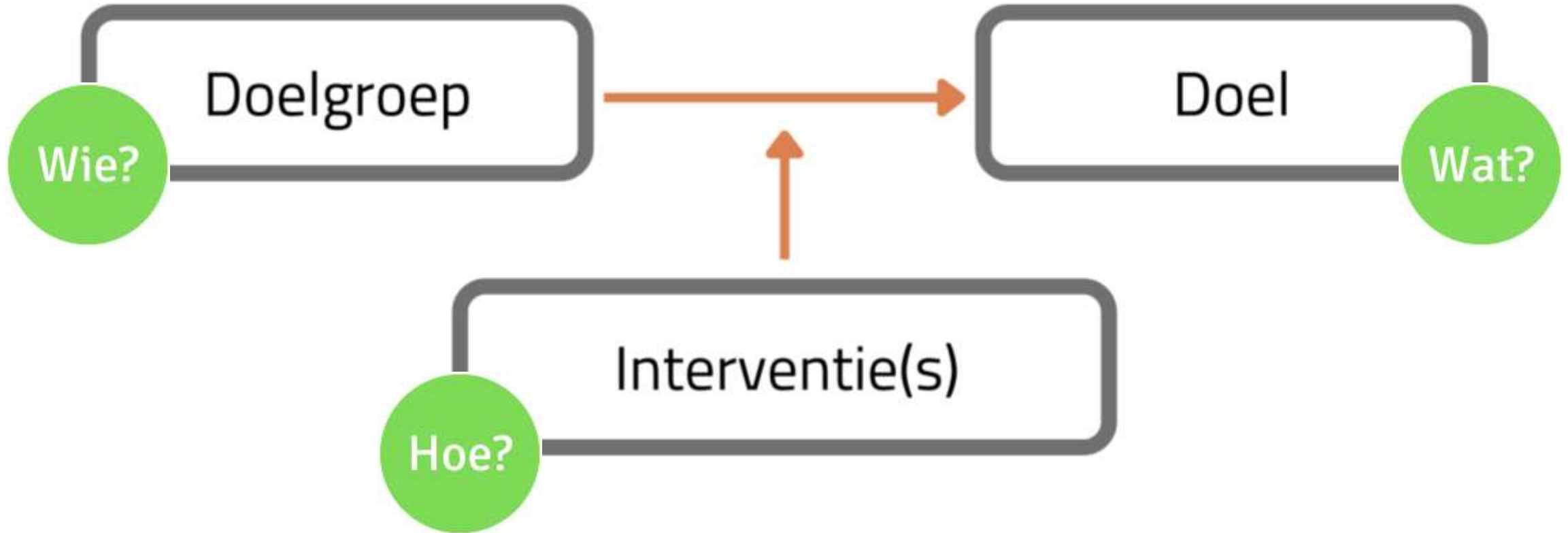
Veelvoorkomend probleem bij gedragsbeïnvloeding

Communicatiemuur

Derveaux & De Sadeleer, 1993

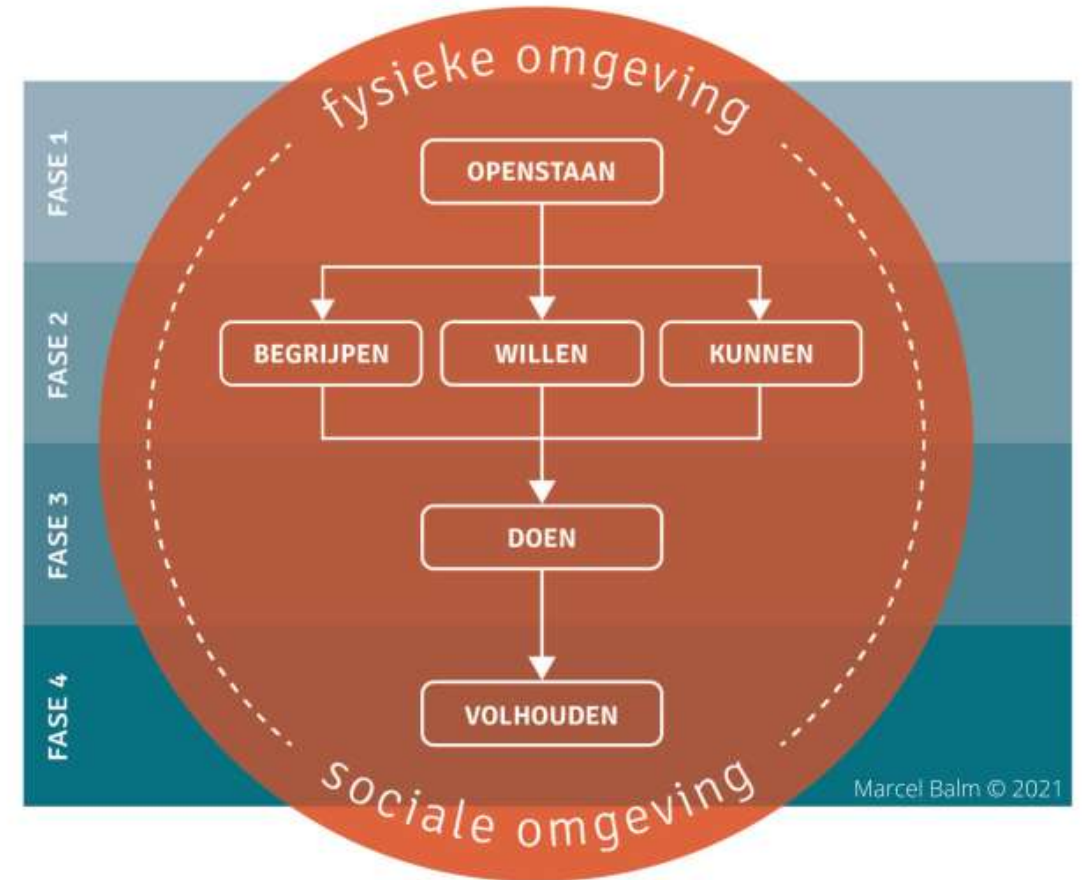
Eenvoudige didactiek

Kenmerken model

- Gaat over leren en ontwikkelen
- Vier fases en zes voorwaarden voor duurzame gedragsverandering
- Zes voorwaarden zijn rubrieken voor leerdoelen en zijn verzamelnamen
- Aandacht voor de omgeving
- Doelbewuste gedragsbeïnvloeding

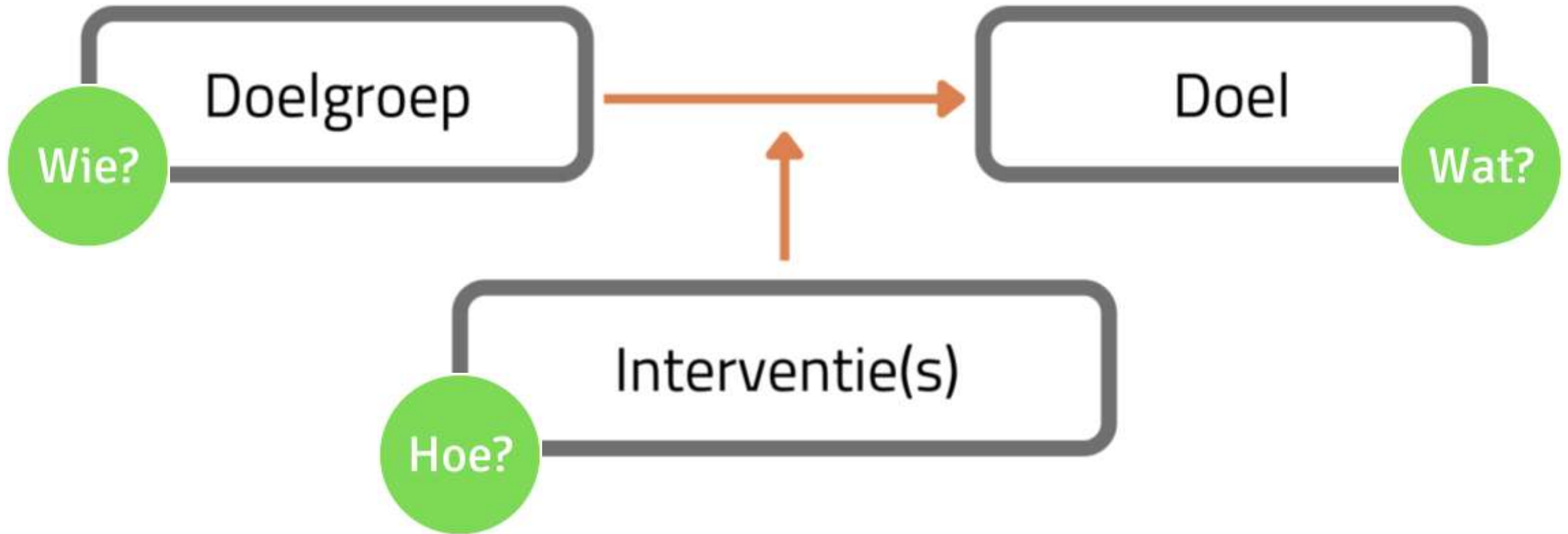
Gedragsmodel Balm

Interventies

Face-to-face / interpersoonlijk	Hard-copy / tastbaar	Online / digitaal
<ul style="list-style-type: none"> • Gesprekken, werkoverleg • Veiligheidsrondes • Toolbox-meetings, whiteboard-overleg • Workshops, trainingen • Kick-off bijeenkomst • Town-hall meeting • Events, kantinebijeenkomsten • Discussiebijeenkomsten • Waardendialoog • Vaardigheidstraining, drill & practice • Ervaringsgericht leren • Excursie • Bedrijfsbezoek, gluren bij de burens • Rollenspellen • Training-on-the-job, praktijkbegeleiding • Coaching, werkbuddies • Etc. etc. 	<p>Campagne- en communicatiemiddelen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posters • Stickers • Folders • Boek • Stripboek • 'Job-aid' (reminder op creditcard formaat) • Gadgets (zoals mok, sleutelhanger e.d.) • Hard copy nieuwsbrief • Etc. etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Intranet • Online nieuwsbrief • Video (youtube) • Animaties • E-learning • Online leerplatform • Online community • Webinar • Etc. etc. <p>Veel face-to-face leeractiviteiten worden ook online uitgevoerd</p>

“Blended learning” (Cursus, Opleiding, Leergang, Onderwijsprogramma, Ludieke acties)

Waarom praten we veel over interventies en activiteiten? Waarom kost doelformulering ons moeite?

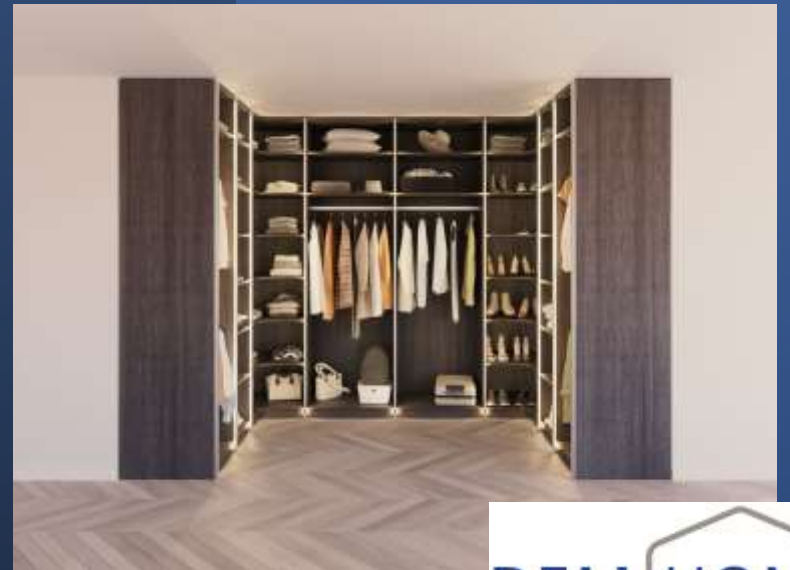
	Verzamelnamen	Kenmerken
Activiteiten	Interesseren, uitleggen, vertellen, motiveren, stimuleren, verleiden, complimenteren, aanspreken etc.	<u>Zender centraal</u> (gaat over mij als zender) Meer concreet en tastbaar, want gaat over wat ik doe
Doelen	Openstaan, begrijpen, willen, kunnen, doen, volhouden Gaat over eindsituatie in toekomst	<u>Ontvanger en doelgroep centraal</u> (gaat over ander) Meer abstract, ik moet mij verplaatsen in ander Vereist inlevingsvermogen en doelgroep-analyse.

Graag introduceer ik Duco Krikke

- HSE-manager bij Deli Home
- Afstudeeronderzoek en scriptie voor opleiding Hogere Veiligheidskunde (HVK)
- Aan de hand van model Balm aandacht voor doelen van acties, activiteiten en middelen

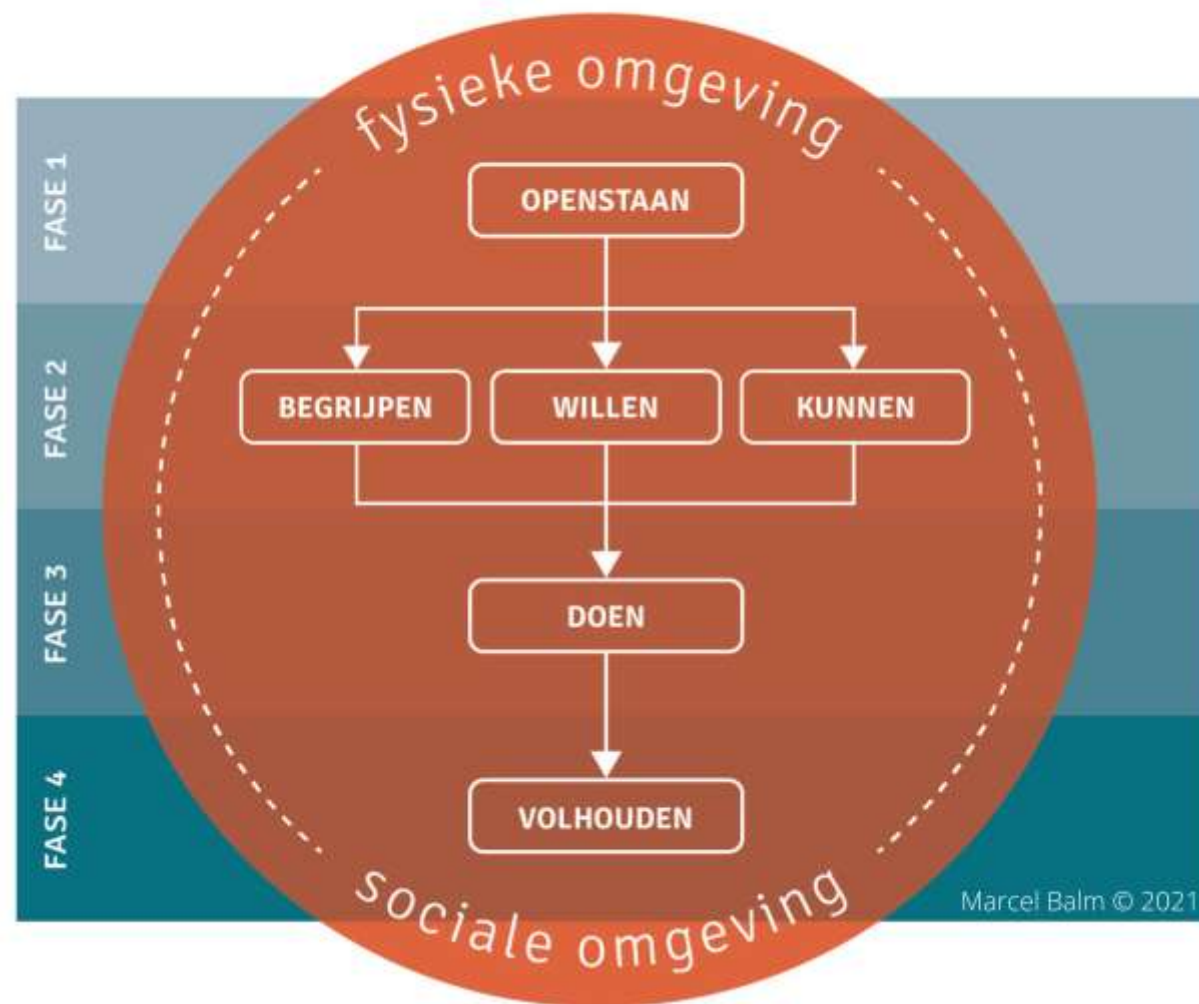
Literatuurverwijzing:

Krikke D. (13 juli 2022). Het belang van eigenaarschap en leiderschap in veiligheid. Een onderzoek naar de wijze waarop eigenaarschap & leiderschap voor veiligheid kan worden gestimuleerd voor een veiliger werkomgeving binnen Deli Home in Gorinchem.

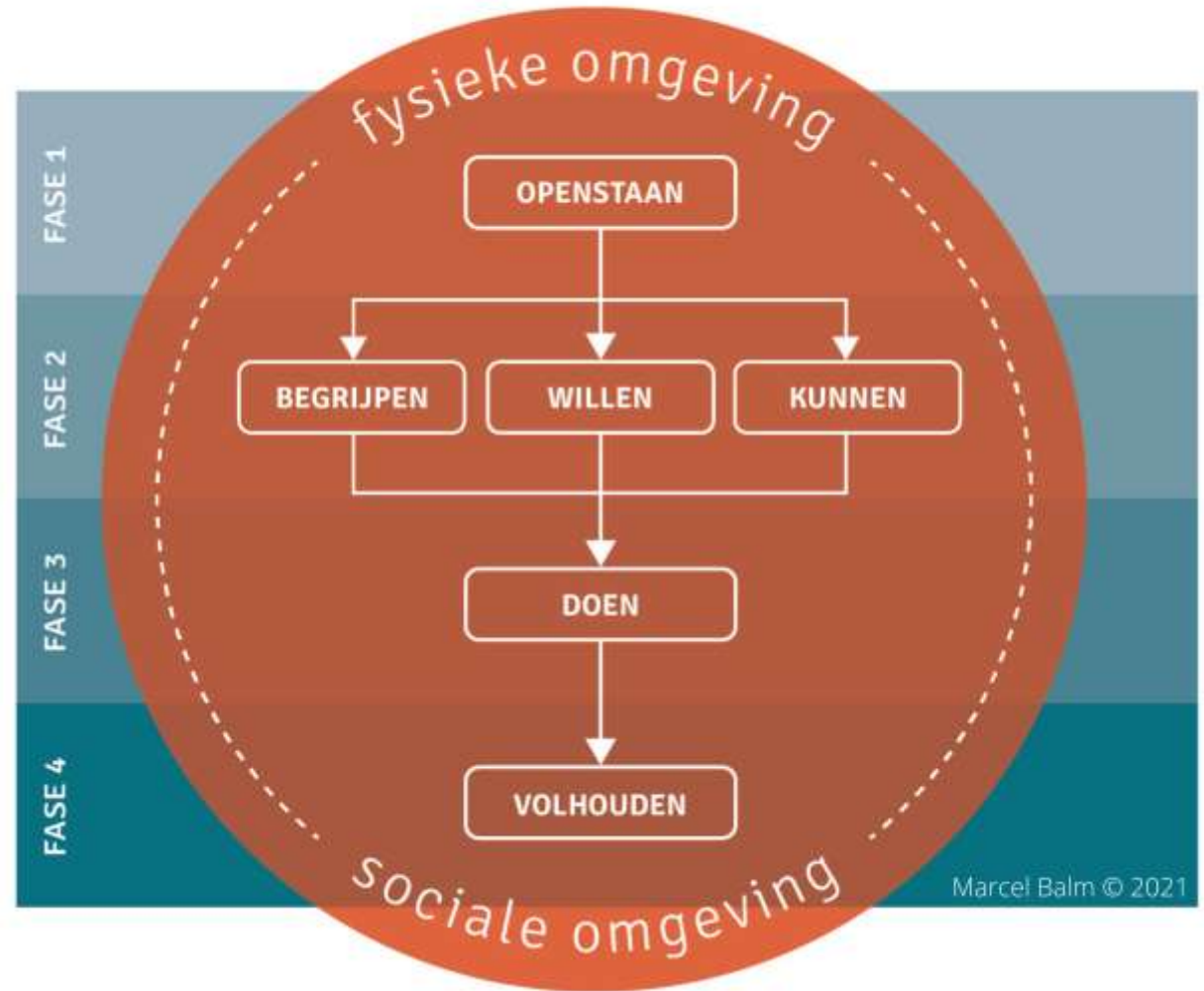
Hoe heb je het model Balm gebruikt?

Gedragmodel Balm

Wat is een van de conclusies van jouw onderzoek?

Gedragmodel Balm

Voorbeeld 1

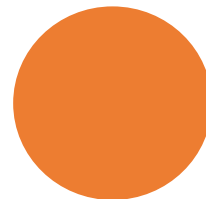
Business-unit-director draagt doelbewust zijn veiligheidsschoenen in de productie:

- Hij heeft er aandacht voor (*openstaan*)
- Hij *begrijpt* het belang van zijn voorbeeldgedrag (symboolfunctie)
- Hij *wil* de schoenen doelbewust dragen (extrinsiek gemotiveerd vanuit het willen nakomen van de veiligheidsafspraken)
- Hij *kan* ze dragen (geen probleem)
- Hij *doet* wat hij zich geeft voorgenomen, draagt ze en *houdt dat ook vol*

Voorbeeld 2 / 1

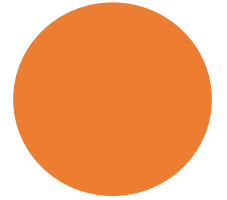
Leidinggevende loopt door overhead-deur i.p.v. de personendeur. Duco gaat het gesprek aan:

- *Sta je open* voor het nakomen van de veiligheidsafpraak?
- *Begrijp* het belang? Voor de veiligheid én voor de symboolfunctie?
- *Wil je je* (intrinsiek of extrinsiek gemotiveerd) houden aan de veiligheidsafpraak?
- *Kan je* het?

Voorbeeld 2 / 2

- Lukt het misschien niet door afleiding of gemakzucht of ...?
- Mis je vaardigheden op het gebied van zelfbewustzijn, reflectie en zelfregulatie?
- Ontbreekt het je aan zelfdiscipline en wilskracht?
- Is (extra) scholing en training nodig op het gebied van eigenaarschap, leiderschap en voorbeeldgedrag?
- Of is de basis van risicobewustzijn onvoldoende gelegd?

Onwil of onmacht?

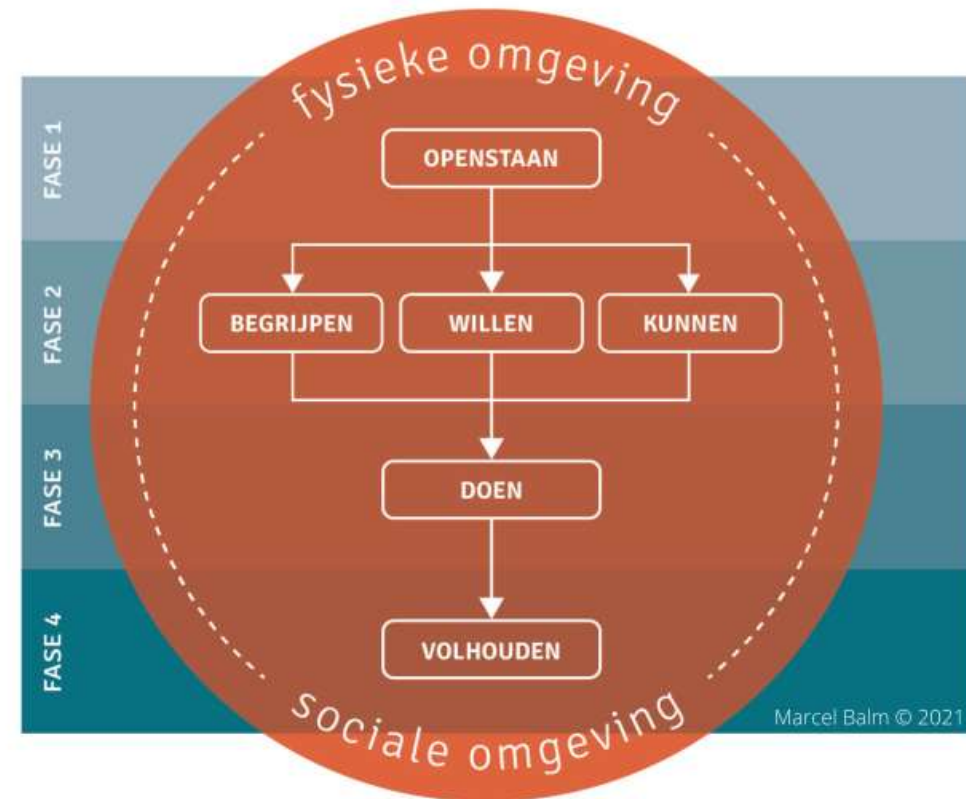
Inleiding: In het werkveld zie je hier en daar:

Werkgevers, leidinggevenden en medewerkers willen eigenlijk wel aandacht geven aan veiligheid, maar het lukt niet in de praktijk

Vraag aan Duco:

- Wil men het niet of kan men het niet?
- Wat overheerst in jullie bedrijf: onwil of onmacht?

Gedragmodel Balm

Meer weten over de scriptie van Duco?

Neem contact op met Duco via:

d.krikke@deli-home.com

HET BELANG VAN EIGENAARSCHAP EN LEIDERSCHAP IN VEILIGHEID

Hebben we de leerdoelen al bereikt?

1. Hebben jullie meer inzicht in:

- Kenmerken model Balm?
- Toepassingsmogelijkheden model?

2. Staan jullie extra open voor:

- Zorgvuldig aansluiten bij de doelgroep / de ontvangers?

Meer lezen over het Model Balm ...

1. Zie artikel 'Meerwaarde model Balm voor doelgerichte gedragsbeïnvloeding' op pagina 13, 14 en 15 van de **NVVK congresbundel** van dit NVVK jubileum congres.
2. Zie bijlage 2 in de gratis **SER Handreiking Groeien in arbeidsveiligheid** (verschenen oktober/november 2021). *Te downloaden van:* <https://www.ser.nl/nl/Publicaties/handreiking-arbeidsveiligheid>

Nog meer weten?

Twee blogs:

- <https://balmacademie.nl/gedragsmodel-balm-als-gesprekstool/>
- <https://balmacademie.nl/gedragsverandering-en-didactiek/>

En je kunt natuurlijk altijd contact met mij opnemen:

marcel@balm-academie.nl

of tel. 06 40 88 79 47

Achtergrondinformatie

- Van 1990 tot 2002 docentenopleider en opleidingsadviseur in het Hbo
- Bevlogen beroepsbeoefenaren opgeleid tot docent in hun eigen beroep → onderwijs voor gemotiveerde en leergierige volwassenen
- In 2002 mede-eigenaar van een arbo-ergonomie advies-trainingsbureau.
- Geconfronteerd met wettelijke verplichte voorlichting en instructie → in 2002 was dat toen vooral het zenden van de boodschap
 - Weinig aandacht voor de ontvangers
 - Nadruk lag op vinkjes op de presentielijst (paraaf zetten)
- Door alle aandacht voor gedrags- en cultuurverandering, eigenaarschap, leiderschap en voorbeeldgedrag is er inmiddels gelukkig al heel veel verbeterd wat betreft educatie en communicatie

